

1747R 658/2022 ze dne 1.3.2022

MĚSTSKÝ ÚŘAD TŘEBÍČ Odbor školství a kultury

Karlovo nám. 104/55, 674 01 Třebíč, adresa pro doručení písemnosti: Masarykovo nám. 116/6, 674 01 Třebíč

Č. j.: OŠK 3497/22 - SPIS 846/2022/OI

V Třebíči 01.03.2022

VYŘIZUJE: BC. LIBOR OLIVA
TELEFON: 568 896 124
E-MAIL: libor.oliva@trebic.cz

ROZHODNUTÍ

Závazné stanovisko k zamýšleným udržovacím pracím na nemovitosti v památkové zóně Boňov – Boňov č. p. 54, Jaroměřice nad Rokytnou, okres Třebíč, Kraj Vysočina – oprava střechy hasičské zbrojnice

Účastníci řízení – dle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu
Město Jaroměřice nad Rokytnou, IČ 00289507, nám. Míru č. p. 2, 675 51 Jaroměřice nad Rokytnou

Městský úřad Třebíč, odbor školství a kultury (dále jen městský úřad), jako věcně příslušný správní orgán podle § 29 odst. 2 písm. b) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o památkové péči) a místně příslušný správní orgán podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), na základě žádosti města Jaroměřice nad Rokytnou, IČ 00289507, se sídlem nám. Míru č. p. 2, 675 51 Jaroměřice nad Rokytnou, ze dne 12.01.2022, doručené městskému úřadu téhož dne, ve věci zamýšlených udržovacích prací na nemovitosti v památkové zóně Boňov – Boňov č. p. 54 – oprava střechy hasičské zbrojnice – vydává podle § 14 odst. 2 zákona o památkové péči, po písemném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Telči (dále jen odborná organizace), č. j. NPÚ-372/3802/2022 ze dne 02.02.2022, toto **závazné stanovisko**:

Zamýšlené udržovací práce na nemovitosti v památkové zóně Boňov – stavba hasičské zbrojnice č. p. 54 na pozemku p. č. st. 474 v katastrálním území Boňov, obec Jaroměřice nad Rokytnou, místní část Boňov, okres Třebíč, Kraj Vysočina – jejichž předmětem má být oprava střechy hasičské zbrojnice zahrnující kompletní demontáž stávající střechy (vyjma již opravené konstrukce sušící věže), montáž nové krovové konstrukce včetně laťování, opravu nadstřešní části komínu, pokládku nové střešní krytiny za použití shodného typu s krytinou dosavadní, tj. pálené tašky hladké – bobrovky, s ukončením krytiny na štítech za použití maltové podmazávky, nové oplechování stožáru sirény a komínu, osazení nového vikýře a zpětnou montáž stávajících okapových žlabů a svodů, jsou z hlediska ochrany zájmů státní památkové péče **přípustné za následujících podmínek**:

1. Nový krov bude kopírovat svým tvarem, rozměry, konstrukčním systémem a detaily použitých tesařských spojů krov dosavadní. Řezivo trámů a latí nebude barevně ošetřeno.
2. Zůstane zachována stávající skladba střešního pláště bez pojistné fólie a doplňkových tvarovek ze sortimentu použité střešní krytiny. Střešní taška bobrovka bude v provedení keramickém režném. Hřebenáče budou kladeny do bílé pokrývačské malty s viditelným spárováním.
3. Nadstřešní část komínu bude opětovně režná, provedená z keramických červených cihel klasického „českého“ formátu a bude zakončena betonovou krycí hlavou.

4. Prvek nového střešního vikýře bude proveden jako klempířsky vyrobený plechový střešní výlez v barvě střešní krytiny a zasklený drátěným sklem.

Odůvodnění

Stavba hasičské zbrojnice č. p. 54 na pozemku p. č. st. 474 v katastrálním území Boňov, obec Jaroměřice nad Rokytnou, místní část Boňov, okres Třebíč, Kraj Vysočina, se nachází v památkové zóně Boňov. Předmětná nemovitost není kulturní památkou nebo její součástí. Památková zóna Boňov byla prohlášena vyhláškou Ministerstva kultury ČR č. 249/1995 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných obcí a jejich částí za památkové zóny. Podle plánu památkové zóny se uvedená nemovitost nachází v části území, které dotváří charakter památkové zóny.

Dle ustanovení § 14 odst. 2 zákona o památkové péči je povinností vlastníka (správce, uživatele) nemovitosti, která není kulturní památkou, ale je v památkové zóně, si k zamýšlené stavbě, prodejnmu stánku, konstrukci a zařízení pro slavnostní výzdobu a osvětlení budov, jejichž umístění nepřesáhne 30 po sobě jdoucích dnů, změně stavby, terénním úpravám, umístění nebo odstranění zařízení, odstranění stavby, úpravě dřevin nebo udržovacím pracím na této nemovitosti, předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, není-li tato povinnost podle tohoto zákona nebo na základě tohoto zákona vyloučena.

Žádost vlastníka předmětné nemovitosti, města Jaroměřice nad Rokytnou, o vydání závazného stanoviska obdržel městský úřad dne 12.01.2022. Předmět zamýšlených prací byl v žádosti popsán následovně:

„V roce 2021 byla na objektu hasičské zbrojnice v Boňově vyměněna věžička nacházející se v havarijním stavu. Během stavebních prací byl odbornou firmou zjištěn špatný stav krovové konstrukce střechy, která je napadena dřevokazným hmyzem. Rozsah napadení je patrný i z přiložených fotografií.

Na doporučení odborné firmy plánuje město Jaroměřice nad Rokytnou jakožto vlastník objektu kompletní opravu střechy, tj. nová krovová konstrukce včetně laťování, oprava nadstřešní části komínu, nové oplechování sítěny a komínu, nový vikýř. Dešťové okapy a svody jsou v dobrém stavu, předpokládá se jejich opětovná instalace. Jako nová střešní krytina bude použita bobrovka (totožná s nynější krytinou), ukončení štítů bude provedeno podmazávkou do malty.“

Městský úřad zastává názor, že v daném případě mají zamýšlené práce tak, jak jsou popsány v iniciační žádosti, povahu údržby stavby, která není kulturní památkou, a jako takové nevyžadují stavební povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu. Městský úřad tedy v daném případě vydává závazné stanovisko s odkazem na ustanovení § 44a) odst. 3 zákona o památkové péči jako samostatné rozhodnutí.

Městský úřad písemností ze dne 14.01.2022 požádal odbornou organizaci, aby v zákonem stanovené lhůtě doručila písemné vyjádření k předmětné věci. S aktuálním stavem předmětné nemovitosti je městský úřad dostatečně obeznámen na základě dosavadního výkonu úřední činnosti na území památkové zóny Boňov. Městský úřad tedy v daném případě upustil od ústního jednání a ohledání věci na místě. Písemné vyjádření odborné organizace č. j. NPÚ-372/3802/2022 ze dne 02.02.2022 obdržel městský úřad dne 03.02.2022. Odborná organizace v úvodní části svého vyjádření zrekapitulovala popis zamýšlených prací uvedený v žádosti. K charakteristice řešeného objektu a současnému stavu poznání dotčených kulturně historických hodnot je ze strany odborné organizace sděleno následující:

„Samostatně stojící zděná přízemní stavba hasičské zbrojnice se sedlovou střechou a polovalbami. Exteriér prezentuje specifickou součást obecní vybavenosti a spolkového života i stavební styl 1. pol. 20. století patrný v materiálech i tvarosloví: členění dřevěných

oken, plechová roleta, teracové schody, odsazené zaoblené ostění otvorů, vysoký plochý pás kladí provedený v omítce spolu s podokenními římsami, eternitové šablony. Rekonstruovaná vížka pro sušení hadic náleží k typologii stavby hasičské zbrojnice.

Kulturně historická hodnota spočívá v ceně stáří autentických stavebních konstrukcí nosného korpusu, části omítkových vrstev, krovu, plechové rolety, v architektonické formě z 1. pol. 20. století (proporce otvorů, členění fasády a dřevěných výplní, kombinace materiálů, celkový tvar a objem, detaily střechy) s prvky typickými pro funkci hasičské zbrojnice (sušící věž, roletová vrata) s vazbou na charakteristické znaky kulturních památek a určujícího historického stavebního fondu památkové zóny. Půdorys, tvar, objem budovy spoludefinuje historicko-urbanistickou strukturu památkové zóny a odráží individuální vývoj daného místa.“

K vlastnímu navrhovanému způsobu provedení zamýšlených prací uvedla odborná organizace následující hodnocení:

„Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že zamýšlené práce budou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot za předpokladu splnění následujících podmínek:

1. Nový krov bude kopírovat stávající konstrukci tvarem a rozměry, ale i konstrukčním systémem krovu a detaily jeho tesařských spojů. Řezivo trámů a latí nebude barevně ošetřeno.

2. Zůstane zachována stávající skladba střešního pláště bez pojistné fólie a doplňkových tašek. Bobrovka bude keramická rezná. Hřebenáče budou kladeny do bílé pokrývačské malty s viditelným spárováním.

3. Nadstřešní část komínu bude rezná z keramických červených cihel klasického „českého“ formátu s betonovou krycí hlavou.

4. „Vikýř“ bude proveden maximálně jako klempířsky vyrobený plechový střešní výlez v barvě střešní krytiny zasklený drátosklem.

Uvedené hodnotící závěry a vnesené požadavky zdůvodnila odborná organizace následovně:

„Žádost navazuje na realizovanou rekonstrukci věže, při které bylo zjištěno napadení ostatních trámů tesaříkem. Požerky jsou především povrchové a jejich hustota zatím nevede ztrátě únosnosti průřezů. Krytina zjevné znaky dožití vykazuje. Odborná organizace vnímá myšlenku kompletní výměny krovu jako značně kritickou, nicméně připouští ji s ohledem na relativně nevelké stáří konstrukce, velikost krovu a plošné rozptýlení napadení, které komplikuje selektivní provádění výměn, s ohledem na rizika plynoucí z návaznosti na věžici z nového řeziva a z nároků na její stabilitu a také s uvážením zkušeností z objektů v blízkém okolí se stejným typem napadení.

Kompletní náhrada krovu má za následek nevratnou ztrátu jeho autentické hmotné podstaty. O to důležitější je z pohledu památkové péče přenesení autentické formy do kopie, které bude věrohodným nositelem vypovídající hodnoty o dobových a technických postupech 1. pol. 20. století. Vaznicová soustava se šikmými sloupky z tesaných trámů se spojí upřednostňujícími opracování dřeva před kovovým spojovacím materiálem souvisí se stylově intaktním provedením stavby a svou odlišností od současné konvenční produkce prezentuje kulturně historickou hodnotu sama sobě. Smyslem připomínky je vyloučit zjednodušující a přesvědčivý vzhled půdy oslabující postupy, jako jsou změna konstrukčního schématu a kontrolní barevnost chemického ošetření nebo úpravy vnějšího objemu, tvaru a přesahů střechy.

Nároky vztahované k exteriérové části střechy jsou motivovány stejnými principy památkové péče jako v případě krovu. Užítí materiálové a řemeslné kontinuity je logickou odpovědí na otázku, jak dosáhnout ochrany a pravdivého doplnění dochovaných historických staveb, i jak celistvě dotvořit stavby či části v jejich kontextu. Uplatnění tradičních materiálů, formátů a řemeslných postupů vytváří věrohodný a autentický obraz stavby i širšího urbanistického celku a zajišťuje uchování jeho výlučnosti vůči běžné soudobé výstavbě poplatné proměnným stavebním trendům a vkusu, které se promítají do řemeslných úprav a aplikace materiálů odlišných optických vlastností a způsobu stárnutí.

Upřesnění keramického režného střepeu uvažované bobrovky vylučuje betonové alternativy a povrchové engoby nebo glazury, které nekorespondují s dochovaným vztahem ani místními architektonickými vazbami, kde dominuje keramická režná taška. Vymazání hřebenáčů a okrajů štítů z řadových tašek směřuje k zachování autentické historické podoby s řemeslnými detaily u objektu dosud fyzicky přítomnými a obecně charakteristickými v regionu pro střechy z keramické krytiny od počátku jejího užívání až do druhé pol. 20. století, u nichž je typická absence klempířských lemování, lišt a oplechování a naopak standardní kladení namáhaných míst (hřebenáčů, horních řad hřebene a bočních hran štítu) do pokrývačské malty a jejich zvýraznění bílou líčkou, stejně tak jako absence pojistné fólie. Vyloučení dnešních technických doplňků a tvarovek krytiny (střešní okna, nadstřešní vikýře, ventilační, okrajové tašky, protisněhové zábrany...) je předpokladem pro dosažení historicky přesvědčivé interpretace stavby v podobě zásadně neměnné od vzniku dnešní konstrukce střechy. Obdobně to platí pro vymezení nadstřešního pláště komína a střešního výlezu (obchodně označovaného také jako vikýř) usměrněného dimenzí a ztvárnění, které nepoznamená vizuální kompaktnost střešní krytiny a bude komunikovat s tvaroslovím stavby i lokality, kde má tento prvek běžný od 1. pol. 20. století své zastoupení.“

Výše uvedené hodnocení odborné organizace považuje městský úřad za věcné, řádné zdůvodněné, přesvědčivé a srozumitelné i pro laickou veřejnost. Připomínky vznesené odbornou organizací svojí povahou dílčím způsobem korigují, doplňují či blíže specifikují navrhovaný způsob materiálového provedení a řemeslného řešení detailů střešního pláště, aniž by podstatným způsobem zasahovaly do návrhu řešení opravy předmětné střechy formulovaného v žádosti o závazné stanovisko. Respektování těchto připomínek vyhodnotil městský úřad z hlediska dosažení věrohodné interpretace předmětné stavby v kontextu památkové zóny jako žádoucí a za tímto účelem také zapracoval připomínky vznesené odbornou organizací v celém rozsahu do podmínek uvedených ve výrokové části rozhodnutí (závazného stanoviska).

Účastníkovi řízení byla ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu před vydáním rozhodnutí (závazného stanoviska) dána možnost vyjádřit se k jeho podkladům, a to písemností ze dne 23.02.2022. Účastník řízení tohoto svého procesního práva ve stanovené lhůtě nevyužil. Městský úřad tedy na základě hodnocení předložených podkladů, písemného vyjádření odborné organizace a vlastního správního uvážení rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů po jeho oznámení, a to prostřednictvím Městského úřadu Třebíč, odboru školství a kultury, u nějž se odvolání podává. O odvolání rozhodne Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu. Lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne, kdy bylo doručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

(otisk úředního razítka)

Bc. Libor Oliva v. r.
úředník na úseku státní památkové péče

Č. j.: OŠK 3497/22 - SPIS 846/2022/OI

Rozdělovník

Účastníci řízení

Město Jaroměřice nad Rokytnou, nám. Míru 2, 675 51 Jaroměřice nad Rokytnou, IDDS: OVM, rzsbrd5

Na vědomí

Městský úřad Jaroměřice nad Rokytnou, odbor výstavby, investic a majetku, nám. Míru 2, 675 51 Jaroměřice nad Rokytnou, IDDS: OVM, rzsbrd5

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči, Hradecká 6, 588 56 Telč, IDDS: PO_R, 2cy8h6t

Digitálně podepsal Libor Oliva
Datum: 01.03.2022 13:55:46 +01:00